
Ekonomisk Debatt 25 år

*Ekonomisk Debatt*s första nummer kom ut i början av 1973. Det var året för den första oljekrisen. Två år tidigare hade dollarn devalverats, men nu bröt Bretton Woods-systemet definitivt ihop. Från 1973 och framåt har både den svenska ekonomin och den internationella miljön i vilken den verkar präglats av stora förändringar med starka inslag av dramatik. Den relativt lugna och problemfria utvecklingen av den svenska ekonomin under tjuugoårsperioden efter koreakrisen i början av 50-talet har avlösts av en period med låg och ojämn tillväxt samt med stora svängningar i inflationen. Målet om full sysselsättning är varken lika självklart eller lika lätt uppnåeligt som det var för 25 år sedan.

Inte bara verkligheten utan även den nationalekonomiska bilden av denna ekonomiska verklighet har ändrats radikalt. Keynesianismens sammanbrott är blott ett exempel på de genomgripande förändringar som den ekonomiska teorin genomgått. Hela mikroteorin har genomgått en radikal utveckling där spelteorin blivit ett viktigt analysinstrument. Teorin för finansiella marknader har vuxit från specialitet till ett eget ämne. Ekonometrin har en helt annan ställning än för 25 år sedan, delvis på grund av datorutvecklingen.

Antalet nationalekonomer med doktorsgrad/doktorexamen är flera gånger större både i Sverige och internationellt än det var för 25 år se-

dan. Som exempel kan anges att antalet svenska professorer i nationalekonomi mer än fördubblades mellan 1970 och 1990. Å andra sidan har de professionella nationalekonomerna verksamma vid universitet, högskolor och forskningsinstitutioner allt mer inriktat sig på internationell publicering i vetenskapliga tidskrifter. Allt mindre tid ägnas åt tillämpade studier och ekonomisk debatt. Detta gäller särskilt doktoranderna och de nyblivna doktorerna. Samtidigt har antalet högt kvalificerade nationalekonomer verksamma vid banker, statliga verk, Finansdepartementet och Riksbanken samt olika intresseorganisationer vuxit markant. De professionella nationalekonomernas alltmer markerade specialisering till antingen forskning eller tillämpad verksamhet är kanske nödvändig men den är inte oproblematiske för den obundna ekonomiska debatten.

De många och intressanta problemställningar som den ekonomiska utvecklingen har aktualiserat, de stora teoretiska genombrotten och den successiva ökningen i ekonomikårens storlek har inneburit en rik källa av idéer och ett växande antal potentiella skribenter i *Ekonomisk Debatt*.

Kvalitetsjämförelser är vansklige att göra eftersom både den teoretiska grundvalen och de studerade nationalekonomiska problemen förändrats starkt under de gångna 25 åren. Vi har emellertid en stark känsla av att

Ekonomisk Debatt redan från början höll en mycket hög nivå och att denna sedan i stort har bibehållits. Affärsidén, så som den deklarerades i den första ledaren för 25 år sedan av Nils Lundgren, har varit att ”framlägga kompetent och saklig analys för en kvalificerad läsekrets av kolleger och lekmän. Det är också vår förhoppning att [...] alla som har intresse och behov av att vara välorienterade i samhällsekonomi skall ha stort utbyte av att följa en professionell, systematisk och pedagogisk samhällsekonomisk debatt.” Den linjen har sedan hållits. Strävan har varit att *Ekonomisk Debatt* skall innehålla välskrivna, intressanta, tillämpade och debatterande artiklar på vetenskaplig grund. I det starka bruset av ekonomiska händelser, mer eller mindre sakligt kommenterade av ekonomer med olika bakgrund, är det viktigt att det finns en tidskrift där den lågmälda och sakliga samhällsekonomiska debatten kan föras. Vad sker bakom det som synes ske?

Det jubileumsnummer Du nu håller i handen ägnas åt bankkrisen för fem år sedan. Det viktigaste skälet till ämnesvalet är att vi nu tror oss ha tillräckligt perspektiv på händelseförloppet för att kunna göra en någotsånär inträngande analys. Ämnet är också intressant eftersom den har paralleller i den utveckling som nu pågår i Sydostasien. Vi tror slutligen att man kan utvinna viktig kunskap om ekonomins funktion genom att studera de perioder då den *inte* fungerar väl.

Svenska sparbanksföreningen spelade en viktig roll vid tillkomsten av *Ekonomisk Debatt*. Det är med stor glädje vi nu tackar FöreningsSparbanken för dess stöd till detta jubileumsnummer.

MATS PERSSON
CLAES-HENRIC SIVEN